

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

K Ö Z L Ö N Y E.

Kiadó:

Az Országos Erdészeti-Egyesület.

Szerkesztő:

Bedő Albert.

Megjelenik minden hónapban.

Huszonharmadik évfolyam. VIII. füzet. 1884. Augusztushó.

Előfizetési díj egy évre 8 frt. Az Országos Erdészeti-Egyesület azon alapító tagjai, kik legalább 150 frt alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is a 8 frt évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Oly alapító tagok, kik 150 frtnál kevesebbet alapítottak 3 frt kedvezményi árért járathatják.

 Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapesten, Lipótváros, Hold-utca, 21. szám, II. emelet.

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltetnek.

Románia erdeiről és faüzletéről.

Írta: Abrudbányai Béla, m. kir. erdőtanácsos.

A Romániát egész hosszában szegélyezve elvonuló hegyláncolatok, a Kárpátok rendszeréhez tartozó bérczes hegységek, melyek magaslatai a sziklák tenyészet nélküli határában emelkednek, az erdélyi rész és Románia közt határvonalat s délnek lejtő elágazásaikkal előhegységeket képezve, a térségekig terjeszkednek. Nevezetesen a „Cserna“ folyó eredetétől kezdődőleg a „Cserna“ hegység nyulik el sziklás meredek oldalaival a Duna partjáig, hol Turnu-Szeverin közelében mérsékelt közép hegységgé törpül. A „Cserna“ hegység elágazása a Duna jobb partján meredeken lenyúló „Strbac“ hegység szikláival „Ver-cserován“ alól alkotja a Duna-hajózás akadályát, az ugynevezett vaskaput. A „Cserna“ hegység és „Jiul“ szoros között a „Vulkán“ hegytömeg fekszik. A Jiul és Olt folyók között „Parengul“ hegysége vonul el „Verfu Mandra“ 2520 mé-

ternyi bérceével kimagasulva, az Olt folyó mentében közép hegységbe megy át, míg Dregesán táján dombos vidékké mélyed. Az Olt folyó és Dvamna forrásai között terülnek el a „Fogaras” havasok keskeny éles bérceikkel, melyek Románia felé „Curte de Arges” körül közép hegységbe mennek át. Alapközete ezen hegységeknek csillámpala és gneis. Legmagasabb bérce az év legnagyobb részében hóval fedett Negvi (2543 méter), melynek meredeken kimagasló gerincze Scara, Buha, Butyán stb. nevű láncolatával, egyszersmind az erdélyi rész között határként áll.

A Királykő, Bucsecs, Verfu Turku 2518 méterig kimagasló hegytömeg Kimpinatól éjszakra közép hegységgé változik, Tirgu Filipesti és Bukovac felé a térségekig nyulik be.

Innen a „Putna” folyó felé terjeszkednek a „Bodza” hegységek, 1360 méter átlag emelkedéssel hosszan és lankásan bocsátkozva be Románia térségei felé.

A keleti kárpátok elágazásai képezik a Bereczki, Csiki, Gyergyoi és Rodnai hegységeket, melyek Romániában a „Szeret” jobb partja felé dombos, hullámos vidékbe mennek át.

A Szeret és Prút között beszögelő erdővel fedett hegygerincz a Szeret forrásai közül az északkeleti kárpátoktól elszakad, délre lankásan az Alduna térségeiben enyészik el.

A fennebb leírt hegységeket és általok képzett völgyeket, az előhegységek be nem számításával, 873.135 hektár kiterjedésű lomb és tűlevelű erdő borítja, azokon a fatenyészet határa 1800 m magasságig terjedvén, míg 2200 m magasságon felül a növényzet megszűnik és a magaslatok csucsai tar sziklából képezvők.

A hegységekben Románia állambirtoka 465 részletben 601.320 hektárt tesz, melyből 314.838 hektár erdő.

A fennebb jegyzett hegységi erdőterületekből Romániára nézve, izolált földrajzi fekvésénél fogva, avagy azon körülmény

miatt, mivel Erdély felé lejtő völgyek vizeibe hajlanak, 1,343.316 pohana = 673.135 hektár, leginkább luczfenyő-erdő, mindenkorra kihasználhatatlannak tartatik. (J. Petrescu Estratu din Statistica administrativa a Romaniei.)

Az előhegységek, melyekhez a Kárpátok lentebb fekvő ágazásai és dombosabb területek tartoznak Románia összes területének mintegy 30⁰/₀-át foglalják el, melyből 735.200 hektár leginkább lomberdővel van fedve.

Az előhegységek között 812 birtokrészben az államtulajdonában van 916.602 hektár, 239.944 hektár erdőterülettel.

Románia térségei főképp a Duna folyásával párhuzamosoknak tekinthetők egész hosszában le a tengerpartokig. A térségekhez számíthatók a Duna elágazó folyása által képzett számos szigetek is.

A szigetek beszámításával e térségeket 416.396 hektár különböző lomberdő disziti.

A térségeken 1081 birtokrészben 1,102.420 hektár az állam birtokát képezi, melyből 204.218 hektár erdőterület.

Románia erdőterülete a fennebbiek szerint 4,039.766 poganára vagyis 2,024.731 hektárra terjed. E szerint Románia összes 24,092.614 pohana = 12,075.218 hektárt tevő területének közel 17⁰/₀-át borítja erdő. Legtöbb erdővel bir a moldovai rész; itt az erdő a 3,355.210 hektár területnek 25⁰/₀-át foglalja el.

Legerdőtlenebb Dobrogea, hol 1,266.129 hektár térfo-gatból 8500 hektár, vagyis 6·7⁰/₀ van beerdősülve.

A kimutatott erdőterületből 759.000 hektár vagyis az összes erdőterület 36⁰/₀ az állam birtokában van s legtöbbnyire azon uradalmak erdeiből áll, melyek az 1864. évben elfogadott secularisatio alapján számos kolostortól elvétetvén, az állam birtokába kebeleztettek.

A nyilvános jótékony intézetek, mint:

a) Eforia spitalitor Bukarestben, Sf. Sziridon Jásziban, Madonna Dudu Krajovában 40.665 hektár;

b) a templomok 59.345 hektár erdőterülettel birnak.
1,170.137 hektár magán erdőbirtokot képez.

Az állam birtokában lévő nagyobb területtel biró erdők következő kerületekben (Judetu) vannak:

1. Argesiu	119.500	pogon.
2. Dambovitia	105.500	"
3. Muscelu	100.500	"
4. Ilfovu	86.980	"
5. Mehedinte	83.000	"
6. Buzen	74.500	"
7. Gorju	59.000	"
8. Valcea	58.800	"
9. Vlasca	57.800	"
10. Doljiu	51.800	"
11. Rimnik	45.000	"
12. Romanatie	23.300	"
13. Nemptu	96.000	"
14. Tucera	48.000	"
15. Bakas	38.000	"

E kimutatott területek azonban, mint fentebb érintve volt, nem képeznek összefüggő erdőket, hanem legtöbbször számos és elszórt részletekből állanak.

Általában megjegyzzetük, miszerint Románia erdőségeiben igen gyakoriak az erdei tisztások, melyek irtások következtésai. A kimutatott erdőterületek ezen tisztások miatt, melyekben ezek befoglalva vannak, a valóságnak megfelelően 15⁰/₀-kal csekélyebbnek számithatók.

A nyilvános jótékony intézetek nagyobb kiterjedésü erdőségei a következő kerületekben fekszenek:

1. Prahova 23 erdőrézben 18.144 hektár.
2. Ilfovu 3 erdőrézben 1.073 hektár.
3. Valcea 2 erdőrézben 425 hektár.
4. Muscelu 1 erdőrézben 500 hektár.
5. Vlaska 7 erdőrézben 2.230 hektár.
6. Dimbovita 4 erdőrézben 2.497 hektár.
7. Teleorman 1 erdőrézben 358 hektár.
8. Argesiu 10 erdőrézben 12.018 hektár.
9. Romanatë 3 erdőrézben 2.651 hektár.

Nevezetesebb hegységi magán erdőuradalmak, melyeknek erdőterményei értékesítésére némi szállítási berendezések történtek, következők:

Brosten (Suceva hegységében) 30.000 Faldi = 42.966 hektár kiterjedéssel, az Aranyos-Besztercze völgyéből emelkedve Erdély és Bukovina havas jellegű határai felé; 1876. év óta Károly román király tulajdona.

Mosie Preschar és Hangu a Kis-Beszterczébe lejtő oldalával, Mosie Terkeu (tarkó) hasonnevű patakon, Furnika — utóbbi már meglehetősen ki van használva, Kimpina területén jelenben létesítettik fenyőtönk szállításra berendezés.

Az Olt mellékágán a Lotru és Latoricza folyók völgyeiben nagy kiterjedésű fenyves községi és magán birtokok léteznek.

Van még számos fenyő- és lomberdőség, melyek terményei kihasználására vagy semmi, vagy csak primitív berendezések történtek.

A hegységi erdőkben uralkodó fánem a luczfenyő, bükk- és jegenyefenyő. A termőhelyi viszonyoknak megfelelőleg szorványosan vegyülten előfordul a juhar (*Acer pseudo platanus*), mely fánem a bükk felső tenyész határát gyakran túlhaladja; továbbá a szil.

Találhatók itt is mindazon alárendeltebb fanemek, melyek hazánk hegyes vidékeit diszitik, csakhogy itt tenyész határuk észrevehetőleg fennebb emelkedik.

Meredek csillámpala sziklás hegyoldalok között, hol a Latoricza folyó a Lotruba ömlik, tiszta vörösfenyő (*Larix europea*) egynehány száz hektárra terjedő állab, mintegy 1000—1200 méter magasban tenyészik. Találhatók köztük 1 méter átmérőn felüli példányok is, önkénytelenül azon kérdést idézván elő: hogy jöhetett e fanem ide, midőn az egész Perengul hegyláncolat, számos völgyeivel veresfenyőt más helyen felmutatni nem bír s e vadonban régebbi culturák nem képzelhetők.

A luczfenyő tenyész határa feltűnően változó. Mert míg a Jiul és Olt folyók közötti hegytömeg oldalain 1700 méter magasságig felhatol, a fogarasi hegyláncolatok Románia felé benyuló meredek lejtőin az Arges folyó elágazó forrásai körül, bude és kapreretia (keprerécz) patakok viz határában alig emelkedik a szórványosan előforduló bükk tenyész határán felül. Biztosan feltehető azonban, hogy külbefolyás, mint szél-dühöngések, a déli Kárpátok tenyészet nélküli szikláiról lebukó és csuszamodó lavinák törései, vagy pedig Romániában minden lépten láthatólag, a legelő terjesztése céljából előidézett erdő-égések szorították le a természet által kijelölt magas regiojából.

A bükk 1300—1400 méterig jelentkezik tiszta állabokban, szórványosan ezen jóval felül emelkedik.

A jegenyefenyő leginkább elegy állabokban fordul elő 1290—1300 méter magasságig; szórványosan magasabban felhatol.

Nagy területeket foglal el a havasi éger (*Alnus viridis*), vetekedve a henyefenyővel, mely utóbbi nem mindenütt emelkedik felül a havasi égeren, mely 1800 méter magasban még látható.

Az előhegységeket a tölgyek uralják, bár a bükk zárt állabokban itt is található és a jegenyefenyő elegyes állabokban itt is előfordul.

A tölgyek, melyek a bántásban tenyésznek, itt is előfordulnak. A kocsántalan tölgy (*quercus sessiliflora*) a dombosabb vidéket erdősíti be, 1000 méterig és azon felül is emelkedik a déli oldalakon (a Lotru völgyében és más helyen is) a molyhos tölgy (*querc. conferta*) a csertölgygyel majdnem versenyt tart és 8—900 méter magasságban található, bár tiszta állatot a csertölgy is ritkán képez. A kocsános tölgy a mély talaju agyagos és vizenyős helyeket keresi fel.

A hárs televénydus helyeken nagy mennyiségben fordul elő.

A gyertyán nagy kiterjedésben igen szép növekvésnek örvend és tekintélyes méretekig fejlődik ki; a szil igen gyakori.

Szórványosan jelentkezik a dió s több alárendelt fanekek. Mindezen fanemek, mint fűrészárúk, fakereskedésekben nagy mennyiségben találhatók.

A térségeken a kocsános és csertölgyek alkotják a főfanemet; igen gyakori azonban mocsáros helyeken a mezgés éger (*Alnus glutinosa*) zárt állabokban és a füzek minden nemei, nyár stb.

A Duna s több kisebb folyók kiöntései és szakításai által képzett szigetek főfaneme a nyár, éger és mindenféle füzek.

Tismana nevű kolostor közelében (Gorju kerület) szelid gesztenye (*Castania vesca*) fordul elő nagyobb kiterjedésben, mely fanem mint metszett anyag, a fakereskedésekben gyakran árusítatik.

A hegységi erdők állapota az ország különböző részeiben egymástól eltérő. Mig a Vulkán és Parengul hegységeken, valamint Oltezu, Dimbovicza, Jalomita s több más patakok forrásai körül ős fenyőerdők találhatók, az Aranyos-Besztercze,

Szeret és ezek mellékági völgyeiben már régebbi idők óta csakis az értékesíthetés és kiszállíthatás mérve által határolt kihasználás alatt állanak, nagyobbára minden rendszer nélkül taroltatván, sokhelyt kiirtattak. Nagy befolyással volt különösen a hegységi erdők pusztítására azon törekvés, mely a legelők terjesztése körül nyilvánult.

Észrevehető ez kivált a magas hegységi fenyvesekben, melyek tenyész határukról több helyen egészen le vannak szorítva és helyöket jobban jövedelmezőnek vélt legelők foglalják el.

Az erdők irtása nagyobbára erdőgyújtással vitetett véghez; gyakran az erdőégések a fenyvesekben nagy mérveket öltve, tekintélyes területeket hamvasztottak le, melyek kivált az első években kövér legelőket nyujtván, nagyban legeltettek, feljúlhatások ez által meggátoltatván, végleg kipusztultak.

Általában léteznek túlélt, érintetlen és túlkihasznált erdőségek, melyek felujtása érdekében igen kevés tétetett; ott is hol némi kísérletek létesítettek, azok a kezdeményezés nehézségeiben akadtak meg.

A vágások nagyobbára rendetlen szálalási üzem szerint vitetnek, melyek az értékesíthetés és használhatóság mérve szerint terjednek ki.

Gyakran egyes magfák hagyatnak hátra; luczfenyvesekben természetes, ha az állab zárlata megszakított, egyes visszamaradt példányok a szelek ingatásainak ki lévén téve, idővel vagy kidöntetnek vagy tápláló gyökerei elszakítottván, elszáradnak, minek következtében a fenyőszu gyakran jelentkezik.

Tarvágások fenyvesekben kivételesen alkalmaztatnak ott, hol némi szállítási berendezések léteznek.

Fiatál zárt fenyőállabok ritkán mutatkoznak. A legelő érdekében, hol csak sikerülhetett, az erdők irtattak, ennek kifolyásából tisztások bőven fordulnak elő. Az erdőrongálási

hajlam mindenütt nyilvánul; az erdön átvezető ösvények és utak szélein a fák megvagdálva értéktelenné váltak.

A hasadékonyság kipuhatólása végett számtalan fenyőszálak beróvattak, minek következtében pusztulnak.

Az előhegységi erdők legtöbbszörre községek közelében kiméretlenül kivagdaltattak, a légköri csapadékok az erdőborítékától megfosztott talajt vizmosásokkal szaggatják szét s minthogy a talaj legnagyobbára áradmányból képződött, a patakok és folyók medrei köves és kavicsos törmelékekkel árasztatnak el.

Az előhegységekben is számos oly tölgyerdő található, mely kihasználás alatt nem áll, és túlélt százados szálai az enyészetnek indultak, kiveszendőben vannak.

Egyes vidékeken találhatók igen alkalmas tölgy és bükk erdők, melyek vevők és szállítási eszközök hiánya miatt kihasználás alá eddigelé nem kerültek.

A térségi erdők könnyen megközelíthető fekvésüknél fogva, terményeinek előnyösebb, biztos és berendezés nélküli értékesíthetése miatt általában nagyobb mérvű kihasználás alatt állottak, mint a hegységi avagy részben az előhegységi erdők s ennek kifolyásából a kihasználás legtöbbszörre erdőpusztitással fajult.

Legfeltűnőbbben szemlélhető ez a Duna mentéhez közel eső térségeken, Turnu-Severintől kezdve, helyenkint csak csekély megszakítással, hol a Duna és mellékfolyóinak elágazása avagy kiöntései következtében cserjések keletkeztek, egész a Prút torkolatáig. A terület itt helyenként egész sivataggá változik, mint a tetemes tért elfoglaló, a Jalomitza és Duna közé beszögellő Cămpu baragenului, mely egynehány évtized előtt még erdővel volt diszítve, ma napi út hosszában sem talál az utazó vagy nyájával a pásztor bár csak egy bokrot sem, mely a napheve ellen némi enyhítő árnyékot nyújtana.

E területeken az Oroszország pusztáiról erre irányuló EK. szelek viharai szoktak dühöngeni, minthogy utjokat misem tartóztatja fel. Utóbbi időkben az ezelőtt nagyban gyakorolt legeltetés is korlátoltabb határok közé van szorítva, miután e pusztaságon a sanyaru hideg telek hózivatarjai egyfelől, másfelől a nyár korán bekövetkező hősége, a felkorbácsolt homok fellegekkel egyesülten, a növényzetet megsemmisítik.

Beerdősítése, illetőleg megkötése e felemlített futóhomokot tartalmazó pusztáknak igen nagy nehézségekkel jár, s hasonló a Deliblatti avagy más alföldi homok buczkával telt pusztákhoz.

Eddigelé a befásítás érdekében javaslatokon kívül, melyek nem fogantatosítottak, misem tétetett.

A rendszeresebben kezelt térségi erdők 20—40 éves fordában mint sarjerdők kezeltetnek, egy bizonyos számú, ugynevezett tartalék szál visszahagyásával. Szálerdők is találhatóak, s azok közt olyanok is, melyek annyira túléltek, hogy kiveszendőben vannak.

A térségi erdőket is kevés kivétellel széltében legeltetik. Területe folyton apadóban van, s helyében szántók, rétek és legelők keletkeznek.

Románia erdei a jövőnek csak úgy fognak biztosítani, ha a túlélő vagy vágható korban lévő erdők rendszeres kihasználás alá vétetnek, a legelők korlátok közé szorítottak, s az újraerdősítésre a legnagyobb gond fordítottatik. Ellen esetben azok, különösen a faszükséglet fejlődésével, területeikről mindinkább leszorítottak. Románia szolgalmi viszonyai a legkedvezőbbek, minthogy erdeit vagy semmi vagy legfeljebb a száraz tűzifa szolgálma terheli; legelési szolgálat nem létezik.

Dobrogea már régiebb időktől fogva szenved fahiányban. Területét a törökök két részre osztották; az egyik rész, a tulajdonképeni Dobrogea, erdő nélküli területet jelent, míg a

másik: Deli-ormánnak, szálerdővel borított területnek neveztetett.

A török uralkodás alatt az összes erdő terület az állam birtokát képezte, de a községeknek, melyek határán az erdők elterültek, jogukban volt összes faszükségeiket korlátlanul fedezhetni. Ezen joggyakorlat a jelen uralom alatt is érintetlenül érvényben hagyatott.

Természetes következése ily korlátlan erdőhasználási viszonyoknak, hol mindenki ugyszólva rendelkező, az erdők pusztítása és azok kiirtása, mint az be is következett.

Ott a hol az erdők elpusztultak, a források kiszáradtak, a lakosság viz hiányában szenved, s nyáron át nagy szárazság uralkodik.

Ma a kipusztított erdők területeit nagy kiterjedésű legelők foglalják el, melyeket az aránylag rövid és mérsékelt telek miatt már számos évtizedek óta ide telelni jövő erdélyi juhnyájtulajdonosok is, le egész a tengerpartokig legeltetnek, Secsel, Seliste, Tilisca, Gales, Resinar, Pojana Ród stb. Szebenmegyei községekből.

Az évente ide hajtott juhok száma 100.000-ret biztosan meghaladja. A Dobrogéaba telelni jövőket erdélyi mokányoknak (mocani din Transilvania) nevezik. Sokan ezen mokányok közül Dobrogéában letelepedtek, s ez idő szerint Küstendge kerületében (Hirsova alkerület) „Girlici“ és „Groba Csobanului“ (a juhász gödre) név alatt két községet alapítottak; további telepítésök lehetőleg elősegítettik.

Hogy mily arányban áll a legelővé átváltoztatott, kipusztított erdőterület a még fennálló erdőkhöz kitünik abból, hogy Dobrogea legelőiből az állam 1880-ban 600.000 frankot vételezett be, míg az erdőkből ugyanazon évben csak 30.000-ret.

A Dunadelta 207.300 hektár területén a Kilia és Szulina elágazások között a „Leti“ szigeten fekszik Dobrogea

legszebb erdeje, az ugynevezett „Letierdő“ mintegy 2500 hektár kiterjedéssel. Fő faneme: az itt igen szép növésű Kőris, mely 30—35 méterig magaslik ki, 60—80 centiméter átmérő mellett és a kocsános tölgy (*quercus pedunculata*); továbbá a mezei juhar (*A. campestris*), éger és nyár.

Az orosz-török hadjárat alatt, az oroszok ezen szép erdőt irgalom nélkül vagdalták tüzelésre, s különböző szükségleteikre használták.

A Szt-György és Szulina ág között találtatik az ugynevezett „Cara-Orman“ (fekete erdő) erdő, mely a Letinél kisebb, tulnyomólag kocsányos tölgygel van beerdősülve, s lehet látni 1 m átmérővel biró szálakat is. Előfordul itt is a kőris, nyár stb.

A Masinuli és Tulca-i erdőkben uralkodólag jelenkezik a hársfa, közé vegyül a kőris, gyertyán, tölgy és mezei juhar.

A hársfa állítólag illatos méz gyűjthetése kedvéért a törökök által ültetett és tartatott fenn (az e vidéki méz igen keresett és kedvelt).

A 232.000 hektárt elfoglaló, halakban gazdag tavak közelében lévő térségeken éger, nyár, fűz stb. erdők tenyésznek. A dombosabb vidék és a hegységek majdnem erdőtlenek.

Dobrogea erdőségei nem képesek a fa szükségletet fedezni; a litorale vagyonsabb lakói kőszénnel tüzelnek, épületfa szükségleteiket a fekete tengeren át nyerik, míg a szegényebb lakosok töviset és mindenféle száraz gyomot égetnek.

A fejletlen primitív földművelés és egészen hiányzó ipar miatt, daczára kedvező fekvésének, kevés kilátása van kereskedelme fejlődésére.

A Romániától elszakított Bessarábia 2715 hektárra menő erdőterülete igen jelentéktelen, a faszükségletet fedezni nem képes a hiányzó tüzi- és épületfa legnagyobb részben Romániából importáltatik.

Románia faterményeinek természetes szállítási viszonyai kedvezők.

Hydrográfiai fekvése előnyösnek mondható, mert a mig számos és tekintélyes folyók és patakok a „Milkov“ vonalon túl (Moldova) hosszában, azon innen (a régi Oláhország) keresztül, megfelelőleg elosztva folyják át: egész kiterjedésében a Duna szegélyezi, melybe egyszersmind vizei ömlenek. Nevezetesen: az északkeleti kárpátokból eredő „Prut“ 411 kilométer hosszvonalban futja át a moldovai részt, s határvonalat jelöl az elvett Beszarábia közt. Felsőbb vidékein megáradásokkor temérdek kődarabokat hord magával. Ott, ahol a tutajozható „Cheremosz“-t magába felveszi, mintegy $1-1\frac{1}{2}$ m mélységgel bir. 233 kilométer hosszúságban gőz és vitorlás hajók közlekedésére igen alkalmas. E vonalon folyásának átlagos gyorsasága $1\cdot3$ m. Elmocsárosodása Judeteu Falsiuban kezdődik, a lentebbi térségen széles mocsár határt képez Bessarabia felé.

Mindazonáltal bármely vizállás mellett igen nevezetes közlekedési eszköze Romániának Jijia mellék ága egyesülésétől egész a Dunába ömléseig. Galacz és Réni között „Baluiu“ és Jijia mellékágai Jassi előtt egyesülnek.

A „Szeret“ egyike a legnevezetesebb folyóknak a Duna fa kereskedésére nézve. A keleti Kárpátokból eredve 333 kilométer hosszvonalban futja át Moldovát; hajózásra Román városán alól használtatik, bár e célra jelenlegi szabályozatlan állapotában, változó gyors folyása és egyenetlen mélysége miatt nem kedvező. A görgetek kő lerakódások sok helyt medrének változtatására kényszerítik. Helyenkint rohamosan foly, majd ismét porondos medrében elterülve megcsendesül. Ezen körülmény miatt csekélyebb megáradások alkalmával is kiönt.

Mind ezen hátrányok azonban elháríthatók alkalmas szabályozás által.

Jelen állapotában is e vízi uton a legnagyobb méretű tutajok akadály nélkül szállíthatnak le a Dunáig.

Leghatalmasabb mellékága az „Aranyos-Besztercze“, melyen Bukovinából, Erdélyből és Moldovából a legtöbb tutaj szállítatik le Galacra.

Ezen nagy mennyiségű vízzel rendelkező folyó az erdélyi fakereskedés főtényezője mellék ágával, a Kis-Beszterczével együtt, melyek közvetítésével nagy mennyiségű fűrészáru és épületfa tutajoztatik le, folytatólag a Szereten és Dunán-Galacra.

A Szeret mellékágai közt nevezetes még a „Moldova“, „Trotus“, „Ojtoz“ és a „Bodza“ (Buzeu), melyek kiterjedt erdőterületen folynak át; a „Birlát“, melynek torkolata a Szeret balpartján van mint szállítási eszköz csekélyebb jelentőséggel bír.

A „Jalomicza“, melynek felső vizhatárában ős fenyves, lentebb bükk erdők találhatóak, leginkább vidéki szállításokra gyakorolhat befolyást; lentebbi folyásában lassu, áradásai rendkívüliek; megfelelő szabályozás után lehetne erdei termények szállítására is alkalmazni.

Az „Arges“, bár medre a Kárpátok hegységei között helyenként sziklás, usztatásra alkalmas hegyi patak; vizhatára erdőben bővelkedik. Mielőtt még a térségekre érne medre görgeteg kővel és törmelékkal van eltelve, partjai helyenkint csekély emelkedéssel bírnak, ennél fogva kisebb megáradása is a parti birtokokat elárasztja.

Mellékága a „Dumbovita“ felső vonalában nagy kiterjedésű bükkösökkel bír, forrásai körül fenyvesek terjednek ki; igen nevezetes szállítási eszközzé válhatnék Románia fővárosára nézve, melyen átfoly. Medre és folyása hasonló az Arges folyóhoz.

Mindkettő kellő szabályozás és berendezés után erdei termények szállítására alkalmazható lenne.

Vizen való szállításra nagy jelentőséggel bír az „Olt“, mely 290 kilométer hosszvonalban metszi keresztül Romániát. Bár folyása a térségek elérését megelőzőleg nagy esésénél fogva igen gyors, de tetemes vízmennyiséggel bővelkedik, és a térségeken esése szabályos.

Itt több szigetet képez, melyek éger, nyár és fűzekkel vannak beerdősülve. Elágazásai gördítik egyik főakadályát a hajózhatásnak, melyek azonban könnyen elháríthatók. Átlag esése Romániában = 1.04% .

Felsőbb részeiben, miután Románia területére behatott, helyenként sziklás, melyek eltávolítására eddigelé misem történt, bár kisebb mérvben tutajok szállítása már régebbi idő óta gyakorlatban van; Izlár és T.-Magurele közt a Dunába foly.

Mellékága a „Lotru“, melynek felső vízhatárában és „Latoricza“ elágazásában ős fenyvesek találhatók, de a terményeknek kiszállítása a Letruból, ennek Erdélylyel érintkező részében, meredek sziklák között több kilométerre terjedő katarktszerű zuhatagjai miatt, ezen ős állapotában nem volt lehetséges.

A „Lotru“ folyó alsóbb vidékéről már régebbi idők óta évente mintegy 15—20.000 m^3 fenyőtönk szállítatik le az Olt közelébe, Brezoi község határára, hol vizerőre berendezett 7 fűrész van üzemben.

Ezek produktuma az Olt folyón mint tutajterű szállítatik az alsóbb vidékekre azon tutajokon, melyek Bresojban és az Olt mentében levő fenyvesekben (kinesti, robesti, kali menesti) termelt rönkökből köttetnek, és vitetnek le Szlatinára, az ott levő egykeretű gőzfűrészhez. Az Olton deszkatutajok is szállítanak a vasut közelében (Szlatina) lévő raktárakba, vasuton nagyrészen Kisoláhországba szállítanak.

(A török ellen viselt legközelebbi hadjáratban az oroszok a Lotru völgyéből, Brezoiból szállítottak 30.000 fenyő fűrészrönköt tutajba kötve az Olton, melyből Turnu-Magurelenél Nikopoliba a Dunán való átkelésre tutajhid készítettett.)

Az Olt mellékága a „Topolog“ kevés erdővel bír; viz határában a déli Kárpátokról a kőfolyás oly terjedelmes, hogy e hegyi patak a medrében eláradt görgeteg kövek között egészen elenyészik, és csak mintegy 6—7 kilométer távolban jő ismét felszínre.

Lentebbi részeiben zsendelyrönk usztatás nyomai láthatók, fenyvesei ki vannak használva.

Az Oltnak utóbbinál nevezetesebb mellékága az „Oltezu“. Ennek felső határában még ős fenyvesek fedik a völgyeket, lentebb bükkállabokkal és tölgygyel van beerdősülve; rendszeres kihasználására eddigelé misem tétetett.

Kis-Oláhország jelentékeny folyója a „Jiul“, mely az ugynevezett oláh és magyar „Zsil“ összefolyása után éri el Románia határát, s úgy Erdélyben mint Romániában erdős vidéken halad keresztül. Tutaj szállításra és usztatásra vizbőségénél fogva igen alkalmas volna, de a határszél körül (Szurduk) medre terjedelmes sziklák közé van szorulva; szabályozása a kiálló kövek és sziklacsúcsok szétrepesztését és eltávolítását feltételezi.

Sziklaközötti rohamos folyása után Romániában szabályosnak mondható, a Duna közelében hajózásra is alkalmas.

Nevezetesebb mellékága a „Gilortu“, mely a Parengul hegylánczolat magaslatából (Verfu Parengul) ered, folyása alatt kevesebb fenyves, de nagy kiterjedésű bükk erdőkön halad keresztül. Tönkusztatás nyomai láthatók, mely a mederből kiálló ős sziklacsúcsok és nagy görgeteg kövek miatt csak vizáradások alkalmával egész primitív módon és nagyon csekély mértékben gyakoroltatik.

A „Motru“ terjedelmes tölgy- és bükkerdők között veszi irányát a Jiul felé, melylyel Arsinest közelében egyesül. Mint szállítási eszköz csekély jelentőséggel bír.